

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ

«Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы

Қазақ тіліне аударма

Ескерту: бастапқы PDF скан-нұсқа болғандықтан, мәтіннің жекелеген бөліктері анық оқылмайды. Төмендегі аударма оқылатын мәтінге негізделген; анық оқылмаған фрагменттер арнайы белгіленді.

1. Жалпы ережелер

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (бұдан әрі – Саясат) Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына, Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілеріне және Қоғамның қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерге сәйкес әзірленді.
2. Саясат Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі мақсаттары мен міндеттерін, процеске қатысушыларды, олардың міндеттерін, функцияларын, өкілеттіктері мен жауапкершілігін, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің қағидаттарын айқындайды.
3. Саясат комплаенс-тәуекелдерді басқару жүйесінің бөлігі болып табылады және сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының салдарын барынша азайтудың және/немесе жоюдың басқарушылық және ұйымдастырушылық негіздерін белгілейді.
4. Саясат ең төменгі талаптарды белгілейді және Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бағдарламасының негізгі элементі болып табылады.
5. Осы Саясаттың талаптары атқаратын лауазымына, мәртебесіне және Қоғамдағы жұмыс өтіліне қарамастан Қоғамның барлық қызметкерлеріне қолданылады. Саясат ережелері шарттық қатынастарға түсетін өзге де заңды және жеке тұлғаларға қолданылуы мүмкін.
6. Комплаенс-бақылаушы және Қауіпсіздік қызметі ағымдағы қызмет шеңберінде Қоғамда Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

7. Осы Саясатты өзекті жағдайда ұстау үшін жауапкершілік Комплаенс-бақылаушыға жүктеледі.

2. Негізгі ұғымдар

Қоғам – «Мемлекеттік аннуитеттік компания» өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ.

Сыбайлас жемқорлық – Қоғам қызметкерінің өз лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді өзі немесе делдалдар арқылы жеке өзі немесе үшінші тұлғалар үшін мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе иелену мақсатында заңсыз пайдалануы, сондай-ақ осы тұлғаларды игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы сатып алу.

Сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқық бұзушылық – ҚР заңнамасында әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген құқыққа қайшы кінәлі әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік).

Корпоративтік алаяқтық – Қоғам қызметкері, контрагенттері және үшінші тұлғалар қатысатын, Қоғам мүлкін алдау немесе сенімді теріс пайдалану арқылы жымқыруға немесе мүлікке құқықты иемденуге бағытталған алаяқтық әрекеттер.

Алаяқтық әрекеттер – Қоғам қызметкерлерінің және өзге де жеке және/немесе заңды тұлғалардың Қоғам есебінен пайда алуға және/немесе материалдық немесе материалдық емес зиян келтіруге бағытталған қасақана әрекеттері немесе әрекетсіздігі.

Алаяқтық және сыбайлас жемқорлық тәуекелі – алаяқтық әрекеттер мен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының жасалуына ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі.

Мүдделер қақтығысы – Қоғам қызметкерлерінің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жеке мүдделер лауазымдық өкілеттіктерді тиісінше орындамауға әкеп соғуы мүмкін болған жағдай.

Лауазымды тұлға – Қоғам Басқармасының төрағасы, оның орынбасарлары, Басқарма мүшелері, басқарушы және атқарушы директорлар және бас бухгалтер.

Қызметкер – жұмыс берушімен (Қоғаммен) еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға.

Контрагент – тауарларды, жұмыстарды немесе көрсетілетін қызметтерді жеткізушілер, жұмысқа қабылдауға кандидаттар және Қоғам үшін мүдделі өзге де тұлғалар болып табылатын заңды және жеке тұлғалар.

Үшінші тұлға – Қоғаммен іскерлік және өзге де қатынастары жоқ заңды және жеке тұлғалар.

Жедел желі – Қоғамның құпия электрондық поштасы: [скан-нұсқада мекенжай анық оқылмайды].

3. Саясаттың мақсаттары мен міндеттері

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің мақсаты Қоғам қызметінің ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету болып табылады.

10. Саясат Қоғам қызметкерлерінің жоғары этикалық стандарттар мен бизнесті ашық әрі адал жүргізу қағидаттарына бейілділігін, корпоративтік мәдениетті жетілдіруге, корпоративтік басқарудың үздік практикаларын ұстануға және Қоғамның іскерлік беделін тиісті деңгейде сақтауға ұмтылысын көрсетеді.

11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл: 1) сыбайлас жемқорлықтың профилактикасы; 2) сыбайлас жемқорлықпен күрес – анықтау, алдын алу, жолын кесу, ашу және [скан-нұсқада жалғасы анық оқылмайды]; 3) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының салдарын барынша азайту және/немесе жою бағыттарын қамтиды.

12. Міндеттері: тиімді тетіктер мен рәсімдер құру; қызметкерлерде сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік қалыптастыру; қызметкерлер, клиенттер, контрагенттер, акционерлер және басқа тұлғалар арасында Саясат қағидаттарын бірыңғай түсінуді қалыптастыру; қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа тартылу тәуекелдерін барынша азайту.

4. Негізгі қағидаттар

13. Негізгі қағидаттар: заңдылық; Жалғыз акционердің, қызметкерлер мен контрагенттердің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғаудың басымдығы; алаяқтық пен сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандарын қабылдамау.

14. Қоғам бір қызметкерге процесті іске асыру және оның орындалуын бақылау/бағалау функцияларын бір мезгілде бекітуге жол бермейді.

15. Қоғам сыбайлас жемқорлық проблемасының жалпы әлеуметтік сипатын мойындайды және сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті қалыптастыруға жәрдемдеседі.

16. Әрбір қызметкер лауазымдық міндеттерін орындау кезінде Қоғамның мүдделерін өзінің жеке мүдделерінен жоғары қоюға тиіс. [Скан-нұсқада келесі фрагмент анық оқылмайды.]

17. Қоғам қызметкерлер мен өзге де мүдделі тұлғаларды ықтимал бұзушылықтар туралы жедел желі арқылы хабарлауға шақырады.

18. Қоғам осы Саясатты ресми интернет-ресурсында еркін қолжетімді түрде орналастырады.

19. Қоғам қызметкерлері мен жұмысқа орналасуға кандидаттардың сыбайлас жемқорлық қызметіне қатысы жоқтығына қатысты тиісті талаптар қояды.

20. Қоғам заңнамада белгіленген тәртіппен және шарттарда Саясатты бұзған тұлғалар туралы ақпаратты жария ету құқығын өзіне қалдырады.

5. Корпоративтік алаяқтық және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары

21. Корпоративтік алаяқтық ішкі және сыртқы болуы мүмкін: ішкі алаяқтықты Қоғам қызметкерлері, сыртқы алаяқтықты контрагенттер мен үшінші тұлғалар жүзеге асырады.

22. Негізгі түрлері: қаржылық есептілік пен қаржылық емес көрсеткіштерді бұрмалау; активтерді құқыққа сыйымсыз пайдалану, иемдену және жымқыру; сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары, оның ішінде өкілеттіктерді теріс пайдалану, асыра пайдалану, пара беру және алу, паракорлыққа делдал болу, қызметтік жалғандық және коммерциялық сатып алу.

23. Негізгі факторлар: тиімсіз ұйымдастырушылық құрылым және кадр саясаты; корпоративтік мәдениеттің төмен деңгейі; ішкі бақылау жүйесінің тиімсіздігі; қызметкерлер арасындағы коммуникация деңгейінің төмендігі.

24. Тәуекелге бейім бағыттар: персоналды іріктеу және жұмысқа қабылдау; тауарлар, жұмыстар және көрсетілетін қызметтерді сатып алу; сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру; ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына қайшы келетін өзге процестер.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары

25. Қолданылатын шаралар: сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг; сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тұрақты бағалау және талдау; сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды бекіту және сақтау; қызметкерлер үшін сыбайлас

жемқорлыққа қарсы шектеулер белгілеу; мүдделер қақтығысының алдын алу және оны реттеу; Директорлар кеңесі мен Басқарма төрағасына тоқсан сайын есептілік ұсыну.

26. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг ақпаратты жинау, өңдеу, қорыту, талдау және бағалау арқылы жүргізіледі. Оны Комплаенс-бақылаушы БАҚ жарияланымдарын, Ішкі аудит қызметінің есептерін және жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін зерделеу арқылы жүзеге асырады.

27. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі және сыртқы талдау мониторинг нәтижелері негізінде жүргізіледі. Ішкі талдау Комплаенс-бақылаушы немесе арнайы жұмыс тобы арқылы жүргізіледі және ішкі нормативтік құжаттардағы, персоналды басқарудағы, мүдделер қақтығысын реттеудегі және ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтегі тәуекелдерді анықтауды қамтиды.

28. Қоғамда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу үшін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар әзірленді. Қызметкерлер олармен танысуға және сақтауға міндетті.

29. Комплаенс-бақылаушы Қауіпсіздік қызметімен бірлесіп қызметкерлерді корпоративтік алаяқтық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша жыл сайын оқытуды ұйымдастырады.

7. Қызметкерлердің міндеттері мен жауапкершілігі

30. Қызметкерлерге тікелей немесе жанама түрде сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға және/немесе оларға қатысуға тыйым салынады.

31. Қызметкерлер сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығын жасауға дайындық ретінде түсіндірілуі мүмкін мінез-құлықтан тартынуы тиіс.

32. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары немесе Саясаттың өзге де бұзушылықтары туралы ақпарат белгілі болған жағдайда қызметкер келесі жұмыс күнінен кешіктірмей тікелей басшысына және/немесе Қауіпсіздік қызметінің басшысына және/немесе Комплаенс-бақылаушыға хабарлауға міндетті.

33. Хабарламаны алған тұлғалар оны келесі жұмыс күнінен кешіктірмей қарауға, құпиялылықты қамтамасыз етуге және бұзушылықтың алдын алу немесе жолын кесу үшін қажетті шараларды қабылдауға міндетті.

34. Директорлар кеңесі жалпы бақылауды жүзеге асырады және Саясатты бекітеді. Басқарма Саясат талаптарының орындалуына және заңнамаға сәйкестікке жауап береді. Заң департаменті нормативтік сәйкестікті қамтамасыз етеді. Персоналды басқару қызметі қызметкерлерді Саясатпен таныстырады. Ішкі аудит қызметі ішкі бақылау жүйесін тексереді. Комплаенс-бақылаушы мүдделер қақтығысын реттейді,

оқытуды ұйымдастырады, қызметтік тергеп-тексерулерге қатысады, Саясатты жаңартуды бастамашылық етеді және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалайды. Қауіпсіздік қызметі ақпарат алмасуға және қызметтік тергеп-тексерулерге қатысады. Барлық қызметкерлер Саясат талаптарын сақтауға және өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы міндеттерді орындауға тиіс.

8. Сыйлықтар, қайырымдылық және демеушілік

35. Қоғам қызметкерлеріне және олардың отбасы мүшелеріне сыйлық берушінің пайдасына әрекет (әрекетсіздік) жасағаны үшін сыйлық беруге тыйым салынады, егер мұндай әрекет қызметтік өкілеттіктерге кірсе немесе қызметкер лауазымына байланысты оған ықпал ете алса.

36. Сыйлық – қалыпты бағасын төлеу міндеті жоқ материалдық немесе материалдық емес нысандағы кез келген құндылық, оның ішінде ақша, бағалы қағаздар, өзге мүлік, игіліктер мен мүліктік сипаттағы қызметтер.

37. Сыйлықтарды қабылдауға және/немесе беруге тыйым құны екі айлық есептік көрсеткіштен аспайтын сыйлықтарға, ата-аналар, балалар, жұбайлар арасындағы жеке қатынастарға және туған күндер, корпоративтік атаулы күндер, жақын туысының қайтыс болуына байланысты қайырымдылық сияқты жалпы қабылданған себептерге қолданылмайды. [Скан-нұсқада тармақтың соңғы фрагменті анық оқылмайды.]

38. 37-тармақтағы өлшемшарттарға сәйкес келмейтін кез келген сыйлық іскерлік әдепті сақтай отырып сыйлық берушіге қабылданбауға/қайтарылуға тиіс.

39. Қоғам ҚР-ның «Сақтандыру қызметі туралы» заңнамасына сәйкес қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетпейді.

9. Қорытынды ережелер

40. Алаяқтық әрекеттер мен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасаған қызметкерлер ҚР заңнамасына сәйкес қылмыстық, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және тәртіптік жауаптылықта болады.

41. Саясат талаптарының орындалуына қызметкерлер мен құрылымдық бөлімшелер өз құзыреті шегінде жауапты.

42. Лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер Саясатпен танысқанын, оның мазмұнын түсінетінін және талаптарын адал сақтауға міндеттенетінін белгіленген нысан бойынша растауға тиіс.

43. Саясатта көзделмеген мәселелер ҚР заңнамасымен реттеледі. Қайшылық болған жағдайда ҚР заңнамасының нормалары қолданылады.

44. Саясат Қоғамның Директорлар кеңесімен бекітіледі және бекітілген күннен бастап күшіне енеді.

1-қосымша. Саясатты сақтау туралы растау

Мен, _____ (Т.А.Ә., лауазымы, құрылымдық бөлімше), осы арқылы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатымен толық көлемде танысқанымды, оның мазмұнын толық түсінетінімді және Саясаттың барлық талаптарын адал сақтауға міндеттенетінімді растаймын.

Қызметкердің қолы: _____ Күні: «__» _____ 20__ ж.

2-қосымша. Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 10-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленді.

2. Стандарттар Қоғамда сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандары мен көріністеріне төзбеушілік ахуалын қалыптастыруға бағытталған.

3. Қағидаттар: заңдылық, ашықтық, әдептілік, жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлықтан қорғау, мүдделер қақтығысына жол бермеу.

4. Стандарттар Қоғамның интернет-ресурсында жариялануға тиіс.

5. Қоғамдық қатынастар саласы: сақтандыру қызметі.

6. Қызметкерлер заңнаманы сақтауға; жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын қорғауға; Қоғам беделін түсіретін әрекеттерге жол бермеуге; мүдделер қақтығысы мен жеке мүдделілік туралы хабарлауға; жеке немесе пайдакүнемдік мүдделерді басшылыққа алмауға; заңсыз өтініштер жасамауға; басқа қызметкерлерді сыбайлас жемқорлыққа көндірмеуге; қызметтік өкілеттіктерге байланысты сыйлық қабылдамауға; таратылмайтын ақпаратты жеке пайда үшін пайдаланбауға; жақын туыстық қатынастағы тұлғаға тікелей бағынысты лауазымнан бас тартуға; сыбайлас жемқорлық фактілері туралы дереу хабарлауға; қажет болған жағдайда жоғары басшылыққа, Қауіпсіздік қызметіне немесе Комплаенс-бақылаушыға жүгінуге; жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауға; мүдделер қақтығысы мен сыбайлас жемқорлыққа ықпал ететін себептерді жоюға;

үшінші тұлғалардың мүдделерін лоббилеуден тартынуға; Қоғам мүлкі мен қызметтік ақпаратын қызметтік емес мақсаттарда пайдаланбауға тиіс.

7. Барлық деңгейдегі басшылар кадрларды туыстық, жерлестік немесе жеке берілгендік белгілері бойынша іріктеуге жол бермейді, меритократияны қамтамасыз етеді, міндеттер мен өкілеттіктерді нақты айқындайды, еңбек жүктемесін әділ бөледі, объективті бағалайды, бағыныстыларды сыбайлас жемқорлыққа мәжбүрлемейді, бұзушылықтардың жолын кеседі, мүдделер қақтығысын реттейді және жеке үлгі көрсетеді.

8. Барлық деңгейдегі басшылар стандарттардың сақталуын қамтамасыз етеді және бағынысты қызметкерлер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмысты ұйымдастырады.

9. Сатып алуды ұйымдастыру кезінде қаражатты тиімді пайдалану, әлеуетті өнім берушілерге тең мүмкіндік беру, ашықтық пен айқындылықты сақтау, сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу, жосықсыз қатысушылардың, борышкерлердің және мүлкіне тыйым салынған тұлғалардың қатысуына жол бермеу талаптары сақталады. [Скан-нұсқада 9-тармақтың жекелеген фрагменттері анық оқылмайды.]

10. Кадр жұмысында еңбек заңнамасын және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарын сақтау, дербес деректерді негізсіз бермеу, қызметкерлерге міндеттер, тыйымдар мен шектеулерді түсіндіру, кандидаттардан қатысы жоқ құжаттарды талап етпеу, қызметтік тергеп-тексерулерді объективті жүргізу және қызметкерлерді Саясатпен қол қойғызып таныстыру қажет.

11. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қоғамның барлық қызметкерлері үшін міндетті.

12. Стандарттарды сақтамағаны үшін қызметкерлер ішкі нормативтік құжаттарға және ҚР заңнамасына сәйкес тәртіптік және өзге де жауаптылықта болады.

13. Стандарттар Саясатты Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен күннен бастап күшіне енеді.